

رونق دوباره «معاوضه کالا»؛ شیوه‌ای راهگشا در دوران رکود

ترجمه: عبدالرضا تالانه

فعال درآمده‌اند.^۲

برتری مهم معاوضه در این است که به شرکت امکان می‌دهد تا از طریق مبادله کالاها در وجه نقد صرفه جویی کند. علاوه بر این شرکت می‌تواند از این راه، ضمن آسوده شدن از مزاحمت موجودیهای راكد خود، درآمدی نیز کسب کند. به عبارت دیگر می‌توان موجودیهای کالا را با کالاها و خدمات مورد نیاز، یا در برابر اعتبار تجاری^۳ یا کوپن^۴ (قابل استفاده برای خرید کالاها و خدمات در آینده) تعویض کرد چه اگر این کار انجام نشود ممکن است شرکت به ناگزیر موجودیهای خود را به قیمت ناچیزی بفروشد.

امروزه در آمریکا می‌توان هر چیزی را از خدمات دندانپزشکی گرفته تا هواپیما و قایق،

کالاست^۱. بسیاری اعتقاد دارند که معاوضه کالا روش و شیوه‌ای برای بقای تجارت از طریق صرفه جویی در وجه نقد، تحرك بخشیدن به موجودیهای راكد، فروش و واگذاری ظرفیت مازاد و تحصیل کالاها و خدمات مورد نیاز بویژه در دوران رکود است.

امروزه معاوضه کالا در ایالات متحد آمریکا در حال رشد است و جریان سالانه آن حدود شش میلیارد دلار برآورد می‌شود که با نرخ تصاعدی نیز در حال افزایش است. وال استریت ژورنال برآورد کرده است که بیش از ۱۷۵۰۰۰ شرکت (بیشتر شرکتهای کوچک) به معاوضه کالا روی آورده‌اند. اما این فقط بخشی از موضوع است زیرا که بسیاری از شرکتهای بزرگ مثل زیراکس، شرکت نفتی شل و پپسی کولا اکنون در زمره معاوضه گران

مدتهاست که رکود اقتصادی بر بخشی از جهان سایه افکنده و همراه خود، موجودیهای فروش نرفته، ظرفیتهای اضافه، تأخیر مشتریان در واریز بدهیها و در نتیجه همه اینها کمبود نقدینگی را پیش آورده است. واحدهای اقتصادی با تکیه بر خطمشی‌های مختلفی که می‌تواند در رویارویی با دوران رکود مفید باشد، خود را برای کاهش تولیدات آماده کرده‌اند.

یکی از این خطمشی‌ها روی آوردن به سوی یکی از قدیمترین ابزار تجارت یعنی معاوضه

* نقل از: Management Accounting, Nov. 1991.

1. Bartering.

2. «Writeoff Avoidance,» Forbes, May 10,

1982, pp. 56 - 57.

3. Trade Credits.

4. Coupons.

معاوضه کرد. در این مورد می توان برای مثال اثاثیه اداری، ملزومات، خودرو، آثار هنری و کامپیوتر را نام برد. کرایه اتومبیل، بلیت هواپیما، عضویت در باشگاهها، آگهی، خدمات پزشکی خدمات حسابداری، نقاشی، تعمیرات و نگهداری، استفاده از سالن اجتماعات هتلها و بلیت مسابقات ورزشی از جمله خدماتی است که مورد معاوضه قرار گرفته است.

المپیک ۱۹۸۴

یکی از نمونه های معروف معاوضه، المپیک ۱۹۸۴ لوس آنجلس است که طی آن کمیته المپیک حق امتیازهایی را در برابر دریافت کالاها و خدمات مختلفی مبادله کرد. به عنوان مثال: هواپیمایی امریکا بلیتهای هواپیما را مبادله کرد، جنرال موتورز استفاده از پانصد دستگاه اتومبیل بیوک را تعویض کرد و فوجی فیلم ۲۵۰۰۰ حلقه فیلم را در برابر حق امتیاز فراهم کرد.^۵

معاوضه آنچنانکه امروزه انجام می شود تا اندازه ای با مفهوم سنتی آن متفاوت است. در

5. Mark Robichaux and Michael Selz, «Small Firms, Shorten Cash, Turn to Barter,» *The Wall Street Journal*, Nov. 26, 1990, p. B1.

گذشته معاوضه کالا فقط شامل مبادله مستقیم کالا یا خدمت با یکدیگر بوده است. رشد سریع معاوضات کالا به دلیل ترویج نوع جدیدی از واحد پول یعنی اعتبار تجاری که گاهی دلار تجاری^۶ یا کوپن نامیده می شود، بیشتر شده است. این کوپنها توسط شرکت معاوضه گر صادر می شود و می توان از آن برای تهیه کالاها و خدمات در یک دوره مشخص مثلاً سه سال استفاده کرد.

در حال حاضر شرکتهای معاوضه گر^۷ با دو شیوه در این زمینه عمل می کنند؛ یا به شکل واسطه^۸ و یا به شکل تهاتری^۹.

شرکتهای تهاتری

شرکتی که به شکل تهاتری عمل می کند کالاها و خدمات را در ازای اعتبار تجاری از طرف مقابل می خرد. مقدار اعتبار تجاری و یا کوپنی که این شرکت برای خرید کالاها یا خدمات می پردازد معادل قیمت بازار کالاها و خدمات مذکور است. برای تشریح موضوع شرکتی را در نظر می گیریم که موجودیهای شامل عروسک به

6. Trade Dollars.
7. Barter Exchange Companies.
8. As a Broker.
9. Clearinghouse.

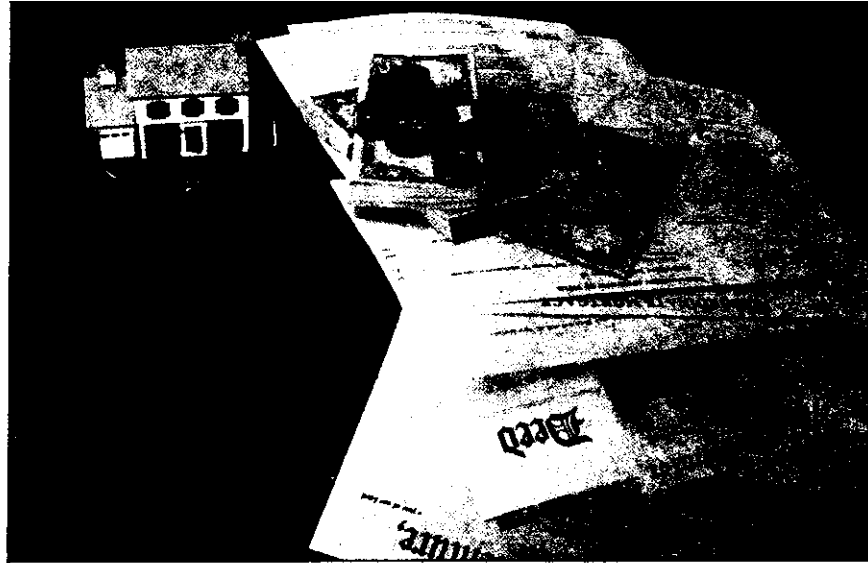
بهای تمام شده ۳۰۰۰۰۰ دلار در اختیار دارد. این کالا در شرایط عادی به قیمت ۷۰۰۰۰۰ دلار به توزیع کنندگان کالا فروخته می شود. اما چون این عروسکها مازاد بر حد معمول موجودی است، شرکت فقط می تواند آنها را به قیمت نازل یعنی ۴۰۰۰۰۰ دلار بفروشد. شرکت دیگری که کارش معاوضه است حاضر می شود تمام موجودی عروسکها را به مبلغ ۷۰۰۰۰۰ دلار بخرد اما وجه آن را به شکل دلار تجاری می پردازد. که شرکت سازنده عروسک می تواند با استفاده از این دلار تجاری کالاها یا خدمات مورد نیاز خود را از شرکت معاوضه گر خریداری کند. محدودیتی که وجود دارد این است که دلارهای تجاری باید حداکثر طی سه سال مورد استفاده قرار بگیرد. شرکت معاوضه گر موجودیهای متنوعی از کالا را نگهداری می کند که آنها را به همان طریقی که عروسکها را خریداری کرده، به دست آورده است. لذا شرکت فروشنده عروسکها ممکن است اثانه مورد نیاز خود را با استفاده از دلار تجاری از معاوضه گر بخرد. اثاثیه مذکور به ارزش بازار یا خرده فروشی قیمتگذاری خواهد شد. علاوه بر دلار تجاری، شرکت معاوضه گر ممکن است مبلغی به عنوان حق عضویت (مثلاً پانصد دلار سالانه) همراه با مبلغی مثلاً معادل ۵٪ ارزش مبادله را بابت حق الزحمه معاوضه از شرکت فروشنده عروسک مطالبه کند که البته این مبلغ به شکل دلار واقعی دریافت می شود.

شرکتهای واسطه ای

شرکتهای معاوضه گر بیشتر به شیوه واسطه ای عمل می کنند تا تهاتری. در این حالت می توان شرکت معاوضه گر را یک شرکت بازرگانی دوجانبه تلقی کرد. شرکت معاوضه گر کالاها یا خدمات را در ازای دلار تجاری از شرکت دیگری می خرد و سپس آنها را به شرکت سوم و یا در بازار دیگری می فروشد.

شرکت فروشنده عروسک در مورد اولویت ورق بزنید

نیازهای خود تصمیمگیری می‌کند. به عنوان مثال کامیون را انتخاب می‌کند. سپس به بازار مراجعه کرده و بهترین قیمتی را که می‌تواند کامیون مورد نیاز خود را با آن تهیه کند، تعیین می‌کند. برای مثال ۲۰۰۰۰۰ دلار. شرکت معاوضه گر که از این موضوع مطلع است و با استفاده از شبکه‌هایی که در اختیار دارد قادر است کالاها و خدمات را به قیمتی بهتر از شرکت فروشنده عروسک تهیه کند، کامیون مورد نیاز شرکت فروشنده عروسک را از بازار دست‌دوم به قیمت مثلاً ۱۲۵۰۰۰ دلار می‌خرد و بلافاصله آن را به شرکت فروشنده عروسک به قیمت ۲۰۰۰۰۰ دلار می‌فروشد. شرکت فروشنده عروسک ۷۵۰۰۰ دلار آن را به شکل دلار تجاری و ۱۲۵۰۰۰ دلار را به شکل دلار واقعی می‌پردازد. اینجا نیز شرکت معاوضه گر ممکن است حق الزحمه خود بابت معاوضه را به شکل دلار واقعی دریافت کند.

توجه داشته باشیم که نحوه عمل شرکت‌های معاوضه گر تا اندازه‌ای شبیه عملکرد دولتهاست که سیستم اقتصادی خاص خود را پیاده می‌کنند و پول خود (دلار تجاری) را رواج می‌دهند. این واحد پول رایج را فقط می‌توان برای معاملات با شرکت معاوضه گر به صورت مستقیم یا غیر مستقیم مورد استفاده قرار داد. در مثال ما دریافت‌کننده دلارهای تجاری یعنی شرکت فروشنده عروسک ممکن است این دلارها را به عنوان پاداش و جایزه به پرسنل خود بدهد و آنها نیز به نوبه خود ممکن است از آن برای معامله با شرکت معاوضه گر استفاده کنند.

مشکلات معاوضه

در این نحوه عمل مشکلات حسابداری بالقوه‌ای وجود دارد. دلارهای تجاری دارای محدودیت است و از آنها فقط می‌توان برای انجام معامله با شرکت معاوضه گر، آن هم فقط برای کالاهایی که شرکت یاد شده در اختیار دارد استفاده کرد. ارزش اعتباری^{۱۰} دلارهای تجاری با ارزش

10. Nominal Value.

اسمی^{۱۱} آن برابر نیست. یعنی کالایی که در ازای ۱۰۰۰۰ دلار تجاری از شرکت معاوضه گر تحصیل می‌شود، ممکن است در بازار ثانویه یا از طریق فروشنده‌گانی که تخفیف می‌دهند به مبلغ ۷۰۰۰ دلار نیز به دست آید. علاوه بر این دلارهای تجاری محدودیت زمانی دارد و اگر در دوره زمانی مشخصی مورد استفاده قرار نگیرد بی‌اعتبار می‌شود.

حتی ممکن است مشکلات جدیدتری هم پیش آید. به عنوان مثال شرکت سازنده عروسک که نام واقعی آن «کلکو» است از نمونه‌هایی است که معاوضه دریافت و رکود آن نقش عمده‌ای داشته است. این شرکت عروسک‌هایی را در مقابل وقت آگهی‌های تبلیغاتی تلویزیونی به یک شرکت تبلیغاتی به نام «ادمکس» واگذار کرد. در این نوع معاوضه تعیین نرخ مبادله مشکل است. زیرا که با نزدیکتر شدن موعد پخش آگهی از تلویزیون ارزش مدت زمان باقیمانده برای تبلیغات (اوقات فروش ترفه) بسرعت کاهش می‌یابد. و در صورتی که اوقات باقیمانده فروخته نشود، ارزش آن صفر خواهد بود. در همین مثال شرکت تبلیغاتی عروسک‌هایی را که از شرکت کلکو دریافت کرده بود به شرکت ثالثی فروخت و این شرکت به نوبه خود بعضی از عروسکها را با قیمتی بسیار نازلتر از قیمت عمده فروشی به مشتریان عادی شرکت عروسک‌سازی ارائه کرد.

در حالی که در ابتدا، با جلوگیری از حذف موجودیها، حفظ نقدینگی و افزایش درآمد ناشی از معاوضه عروسکها، اوضاع بر وفق مراد شرکت کلکو بود، اما افت شرکت شروع شد و این مشکلات

11. Face Value.

با هجوم مشتریان عادی آن برای خرید عروسکها از شرکت ثالث به دوسوم قیمت عمده فروشی و عودت دادن آن به شرکت کلکو (و در نتیجه طلبکار شدن از آن شرکت به قیمت عمده‌فروشی) شدیدتر شد. علاوه بر این فروشنده‌گان شرکت کلکو بابت عروسکهای واگذار شده به شرکت تبلیغاتی نیز کمیسینی براساس قیمت‌های عمده فروشی درخواست کردند.^{۱۲}

مشکلات حسابداری

مشکلات حسابداری زیادی در ثبت معاملات معاوضه کالا با شرکت‌های معاوضه گر وجود دارد. مهمترین این مشکلات شناسایی سود یا زیان ناشی از معاوضات کالاست. این مشکل با طولانیتر شدن فاصله بین زمان دریافت و زمان استفاده از دلارهای تجاری تشدید می‌گردد. مشکل مشابه دیگر، ارزش دفتری واحدها یا دلارهای تجاری ثبت شده در دفاتر گیرنده است. وقتی شرکتی با یک شرکت معاوضه گر معامله می‌کند می‌باید ارزش قابل تخصیص به دلارهای تجاری دریافتی تعیین گردد. مشکل دیگر این خواهد بود که درآمد ناشی از معاوضه کالاها و خدمات با یک شرکت معاوضه گر چه وقت باید شناسایی شود؟

علاوه بر این، وقتی برای تحصیل کالاها و خدمات از دلارهای تجاری استفاده می‌شود، لازم است در مورد نحوه قیمتگذاری کالاها و خدمات تحصیل شده تصمیمگیری شود. یعنی کالاها و

12. Pamela Klein and John Lender, «Cash - poor Coleco found a Friend.» The Hartford Courant, August 27, 1989, pp. A1, A10, A11.

خدمات تحصیل شده باید به چه مبلغی ثبت شود. با آنکه دلارهای تجاری معادل مبلغی است که در بازار اولیه دریافت می شود اما دلار تجاری با دلار واقعی برابر نیست. زیرا دریافت کننده به همان دلیل که نتوانسته است دلار واقعی کسب کند، موجودیهای خود را در برابر دلار تجاری فروخته است. مضافاً اینکه اگر دلارهای تجاری در طی یک دوره مشخص مورد استفاده قرار نگیرد، اعتبار آن منقضی شده و بی ارزش می شود. سرانجام وقتی برای تحصیل کالاها و خدمات از دلار تجاری استفاده می شود، باید در مورد بهای تمام شده داراییهای تحصیل شده نیز تصمیمگیری شود.

بیانیه شماره ۲۹ (APB#29) می تواند به حل مشکل کمک کند

برای حل این مشکلات نخست به بیانیه شماره ۲۹ هیئت استانداردهای حسابداری^{۱۳} تحت عنوان «حسابداری مبادلات غیرپولی»^{۱۴} توجه شده است. این بیانیه رهنمودی برای مبادله داراییهای غیرپولی ارائه می دهد. متأسفانه کاربرد این بیانیه برای مبادلاتی است که در یک نقطه مشخص از زمان واقع می شود یا آنکه داراییهای مورد مبادله از قبل معلوم و مشخص است. اما در حال حاضر شرکتهای معاوضه گر دلارهای تجاری یا کوپن را ایجاد کرده اند که ممکن است برای تحصیل کالاها و خدمات دیگر مورد استفاده قرار گیرد. این دلارهای تجاری در یک دوره زمانی محدود به کار می رود بنابراین داراییهای که قرار است با استفاده از دلار تجاری خریداری شود، در زمان معاوضه مشخص نیست.

این بیانیه تصریح کرده است که در مبادلات غیرپولی داراییهای غیرمشابه، قیمت بازار آن

13. Accounting Principles Board (APB)

14. Accounting For Nonmonetary Transactions.

دارایی که قابل اتکاتر است مورد استفاده قرار گیرد. وقتی صحبت از معاوضه کالاها یا خدمات با استفاده از دلار تجاری در میان باشد، دارایی قابل اتکاتر، کالاها یا خدمات واگذار شده خواهد بود. که به دنبال آن مشکل بعدی یعنی تعیین قیمت بازار کالاها و خدمات مزبور مطرح می شود. وقتی بتوان کالاها و خدمات را از کانالهای عمومی و به قیمتهای طبیعی تهیه کرد. معاوضه کالا مورد پیدا نمی کند و لذا نباید قیمت فروش کالاها و خدمات در بازار اولیه^{۱۵} به عنوان ارزش بازار مورد استفاده قرار گیرد. تعیین ارزش بازار باید بر مبنای قیمت فروش کالاها و خدمات در بازار ثانویه^{۱۶} باشد.

مشکل دیگر برای شناسایی سود یا زیان ناشی از معاوضه پیش می آید. نکته مهم این است که آیا مبادله به صورت یک فعالیت که گذشت زمان آن را به دو جزء (فروش کالاها یا خدمات توسط یک شرکت و دریافت کالاها و خدمات دیگری) تفکیک می کند، در نظر گرفته می شود یا خیر؟

شق دیگر این است که مبادله را به صورت دو فعالیت جداگانه در نظر بگیریم؛ که فعالیت اول معاوضه کالاها و خدمات در ازای اعتبار تجاری و فعالیت دوم دریافت کالاها و خدماتی دیگر با استفاده از اعتبار تجاری است.

کسانی که تصور می کنند این نوع معاوضه خود یک فعالیت است، ممکن است شناسایی هرگونه سود یا زیان را تا زمان استفاده از دلارهای تجاری به تعویق بیندازند. طرفداران این وضعیت به

15. Primary Market.

16. Secondary Market.

عنوان دلیل به بولتن 10 - 87 EITF^{۱۷} اشاره می کنند. این بولتن توصیه کرده است که اتحادیه های تلویزیونی برای زمان تبلیغاتی در معاوضه ها درآمد شناسایی نکنند، مگر آنکه توافقنامه غیرقابل فسخ برای فروش اوقات تجاری بسته شده باشد.

ولی ما اعتقاد داریم که مبادله کالاها و خدمات در ازای اعتبار تجاری، باید به عنوان مبادله ای غیرپولی در نظر گرفته شود. بنابراین هرگونه سود یا زیان ناشی از اختلاف بین ارزش بازار داراییها (در بازار ثانویه) و ارزش دفتری آن، باید بلافاصله شناسایی شود، به شرط آنکه فرایند کسب سود اساساً تکمیل شده باشد. کوتاهی در استفاده از دلارهای تجاری در طی دوره زمانی مشخص شده نشانه ضعف مدیریت است که منجر به بی اعتباری دلارهای تجاری شده است و لذا این زیان باید در دوره ای که دلارهای تجاری منقضی شده است انعکاس یابد.

وقتی کالاها و خدمات در ازای دلارهای تجاری معاوضه می شود، حق الزحمه معاوضه نیز باید منظور شود. این حق الزحمه باید به عنوان هزینه فروش ثبت شود.

وقتی دلارهای تجاری برای تحصیل کالاها یا خدمات از شرکت معاوضه گر (یا از طریق شرکت معاوضه گر) مورد استفاده قرار می گیرد، کالاها یا خدمات تحصیل شده باید به ارزش دفتری دلارهای تجاری بعلاوه هرگونه وجه نقد پرداختی ثبت شود. علاوه بر دلارهای تجاری مبلغی به ورق بزنید

17. Emerging Issues Task Force (EITF), Issue Number 87-10, «Income Recognition by Television 'Barter' Syndicators,» May 21, 1987.

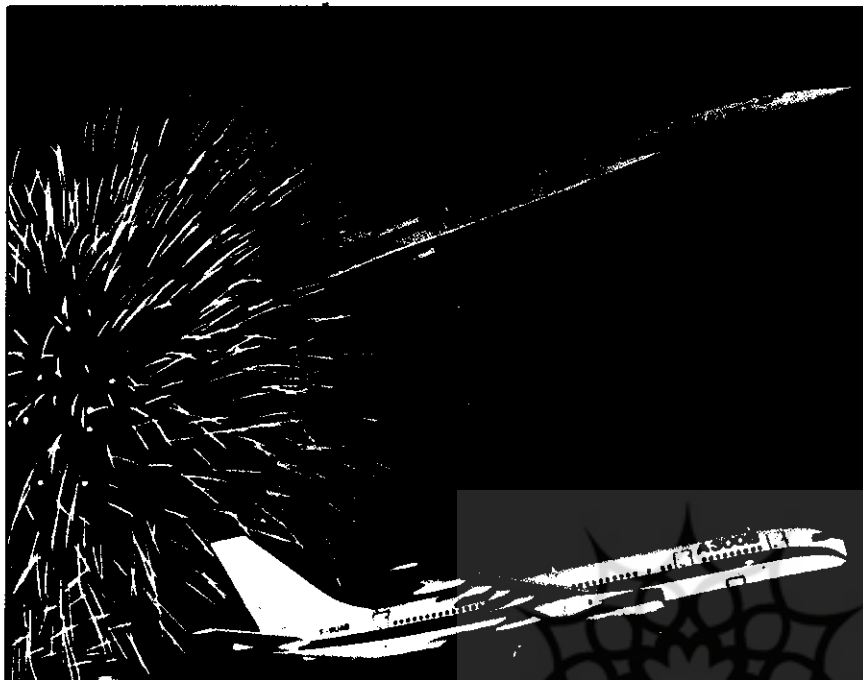
عنوان حق الزحمه معاوضه نیز باید به شکل دلار واقعی پرداخت شود که در حسابداری به عنوان بخشی از بهای تمام شده کالاها یا خدمات تحصیل شده ثبت می شود.

تشریح حسابداری معاوضات کالا

مشکلات مطرح شده با دونمونه در زیر تشریح شده است. در نمونه اول شرکت «مانیو فکچرینگ» موجودی کالای مازاد خود را در ازای اعتبار تجاری همراه با حق الزحمه مبادله به شرکت کلیرینگ هاوس (شرکتی که به شکل تهاتری عمل می کند) می فروشد. سپس شرکت مانیو فکچرینگ از اعتبار تجاری برای خرید اثاثیه مورد نیاز خود از شرکت کلیرینگ هاوس استفاده می کند.

در نمونه دوم، شرکت هواپیمایی فلای می بلیتهای اضافی خود را به شرکت بروکر (شرکت معاوضه گری که به شکل واسطه ای عمل می کند) در ازای اعتبار تجاری همراه با حق الزحمه معاوضه می فروشد. سپس شرکت هواپیمایی فلای می از امکانات شرکت بروکر برای خرید کامیون استفاده می کند که بخشی از وجه آن را به شکل دلار واقعی و بخشی را به شکل دلار تجاری می پردازد. در این مورد شرکت هواپیمایی ابتدا مناسبترین قیمتی را که می تواند برای کامیون پیدا کند تعیین می کند و سپس شرکت بروکر کامیون را به قیمتی نازلتر تهیه کرده به شرکت هواپیمایی می فروشد.

■ **نمونه اول.** شرکت مانیو فکچرینگ نوعی سیستم ایمنی تولید می کند که آن را از طریق کانالهای عمده فروشی، توزیع می نماید. در حال حاضر این شرکت موجودیهای اضافه ای در اختیار دارد که ارزش دفتری آن ۲۰۰۰۰ دلار است ولی معمولاً در بازار عمده فروشی به قیمت ۶۰۰۰۰ دلار به فروش می رود. در حال حاضر شرکت مانیو فکچرینگ قادر نیست این موجودیها

اول مه ۱۹۹۰	دلار تجاری	۳۰۰۰۰۰
	هزینه فروش	۱۲۰۰۰
	درآمد	۳۰۰۰۰۰
	وجه نقد	۱۲۰۰۰
	بهای تمام شده کالای فروش رفته	۲۰۰۰۰۰
	موجودی کالا	۲۰۰۰۰۰
رقم ۳۰۰۰۰۰ دلار در ثبت بالا متکی به ارزش موجودیها در بازار ثانویه است.		
اول ژوئیه ۱۹۹۰	اثاثیه	۲۸۰۸۰۰
	دلار تجاری	۲۷۰۰۰۰
	وجه نقد	۱۰۸۰۰
رقم ۲۷۰۰۰۰ دلار بیانگر ۹۰ درصد (۶۰۰۰۰۰ : ۵۴۰۰۰۰) ارزش دفتری دلارهای تجاری است.		
اول ماه مه ۱۹۹۳	زیان حاصل از دلارهای تجاری	۳۰۰۰۰
	دلار تجاری	۳۰۰۰۰
زیان دلار تجاری به مبلغ ۳۰۰۰۰ دلار معرف بی ارزش شدن ۶۰۰۰۰ دلار تجاری است.		

را به قیمتی بهتر از ۳۰۰۰۰۰ دلار بفروشد. در اول ماه مه ۱۹۹۰ شرکت کلیرینگ هاوس این سیستمهای ایمنی را به قیمت ۶۰۰۰۰۰ دلار می خرد و وجه آن را به شکل اعتبار تجاری می پردازد. اما شرکت مانیو فکچرینگ باید حق الزحمه ای معادل ۱۲۰۰۰ دلار رسمی نیز

پرداخت کند.

در اول ژوئیه همان سال، شرکت مانیو فکچرینگ اثاثیه‌ای که قیمت اولیه آن ۵۴۰۰۰۰ دلار است را از شرکت کلیرینگ هاوس به قیمت ۵۴۰۰۰۰ دلار می‌خرد که وجه آن را به شکل دلار تجاری پرداخت می‌کند. علاوه بر این شرکت مانیو فکچرینگ مبلغ ۱۰۸۰۰ دلار واقعی نیز بابت حق الزحمه مبادله به شرکت کلیرینگ هاوس پرداخت می‌کند.

در اول ماه مه ۱۹۹۳، ۶۰۰۰۰ دلار تجاری باقیمانده نزد شرکت مانیو فکچرینگ به دلیل آنکه در طی دوره سه ساله مورد استفاده قرار نگرفتند بی ارزش می‌شود.

این فعالیتها در دفاتر شرکت مانیو فکچرینگ به شکل زیر ثبت خواهد شد:

اول آوریل ۱۹۹۰	دلار تجاری	۳۰۰۰۰
	هزینه فروش	۱۹۲۰
	درآمد بلیت	۳۰۰۰۰
	وجه نقد	۱۹۲۰
مبلغ ۳۰۰۰۰ دلار درآمد بلیت، نشاندهنده ارزش بازار بلیت در بازار ثانویه است.		
۱۵ ماه مه ۱۹۹۰	کامیون	۳۸۲۰۰
	وجه نقد	۳۳۲۰۰
	دلار تجاری	۵۰۰۰

نمونه دوم. شرکت هواپیمایی فلائی می هنوز ۱۰۰ بلیت توریستی از پرواز پانزدهم ماه مه به مقصد پاریس را نفروخته است. قیمت معمولی هر بلیت ۴۸۰ دلار و قیمت آن با کسری تخفیف ۳۰ دلار است. شرکت بروکر بلیتهای مذکور را در اول آوریل (۱/۵ ماه قبل از پرواز) به مبلغ ۴۸۰۰۰ دلار می‌خرد و وجه آن را به شکل دلار تجاری می‌پردازد. اما شرکت فلائی می مبلغ ۱۹۲۰ دلار واقعی را نقداً بابت حق الزحمه شرکت بروکر به او می‌پردازد.

شرکت فلائی می به نوعی کامیون نیز نیاز دارد که می‌تواند آن را از منابع معمولی به مبلغ ۴۰۰۰۰ دلار بخرد. اما شرکت بروکر به دلیل امکاناتی که در اختیار دارد می‌تواند کامیون را به قیمت ۳۳۰۰۰ دلار تهیه کند. شرکت بروکر کامیون مزبور را تهیه می‌کند و به مبلغ ۴۰۰۰۰ دلار به شرکت فلائی می می‌فروشد که ۳۳۰۰۰ دلار آن را به شکل دلار واقعی و بقیه آن یعنی ۸۰۰۰ دلار را به شکل دلار تجاری از آن شرکت دریافت می‌کند. علاوه بر این شرکت بروکر مجدداً حق الزحمه‌ای به مبلغ ۱۲۰۰ دلار واقعی دریافت می‌کند. این فعالیتها در دفاتر شرکت هواپیمایی فلائی می به شکل زیر ثبت می‌شود:

بهای تمام شده کامیون به مبلغ ۳۸۲۰۰ دلار بیانگر ارزش دفتری دلارهای تجاری بعلاوه وجه نقد پرداختی (شامل حق الزحمه مبادله) است. کاربرد معاوضه توسط شرکتهای کوچک و بزرگ گسترش می‌یابد. ممکن است معاوضه مزایای زیادی داشته باشد، اما باید دقت کرد که ثبتهای حسابداری نتایج اقتصادی فعالیتهای مختلف را منعکس کند.

